

Nøgletal for arbejdsmarkedet RAR Fyn

juni 2017

Forord

Beskæftigelsesområdet er omfattende og har stor betydning. Mange borgere er i kontakt med beskæftigelsessystemet, og der er en vifte af ydelser og indsatser, som administreres af jobcentre og a-kasser.

Det regionale samarbejde er afgørende for en virkningsfuld beskæftigelsesindsats til gavn for både borgere og virksomheder. Det er vigtigt, at både RAR-medlemmer og andre aktører ift. den regionale beskæftigelsespolitik og indsats har et vidensgrundlag for at kunne forstå, udvikle og koordinere de indsatser, der er behov for regionalt.

Notatet skal sammen med hjemmesiderne rar-bm.dk, jobindsats.dk og star.dk bidrage til at skabe et fælles vidensgrundlag for RAR-medlemmerne samt øvrige interessenter i den fynske beskæftigelsesindsats.

Notatet skal gøre det nemmere at vurdere og diskutere, hvordan det går med beskæftigelsesindsatsen i de regionale arbejdsmarkedsområder (RAR). Notatet bør læses sammen med oversigtsnotatet over status på reformer og indsats på Fyn, hvor der gives et overblik over bl.a. jobcentrenes målgrupper på offentlig forsørgelse.

Indhold: Status og overblik på arbejdsmarkedet

- Notatet indleder med at vise udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen samlet og fordelt på RAR-områder og brancher.
- Afsnittet om jobomsætningen giver et billede af, hvor mange jobåbninger der er i området.
- Dernæst følger et overblik over rekrutteringssituationen, hvor der først vises udvalgte tal fra rekrutteringssurveyen, samt den seneste udvikling i ledigheden.
- Til sidst vises de seneste forventninger til udviklingen på arbejdsmarkedet, herunder ledighedsudviklingen, beskæftigelsesudviklingen og arbejdsstyrken.

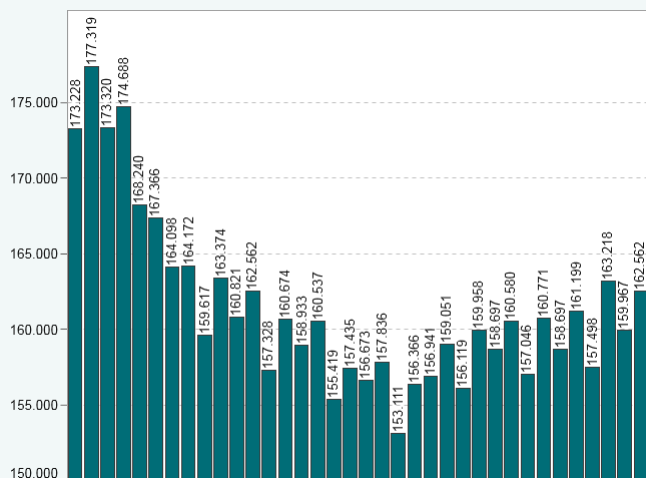
Begreber og definitioner – se bagerst i notatet.

Beskæftigelsesområdet kan være komplekst. Tit har begreber og definitioner stor betydning for de tal, der præsenteres, og hvad det er for konklusioner, der kan drages. Vi har valgt at medtage centrale definitioner bagerst i notatet. Til alle figurer er benyttet data fra Jobindsats.dk.

Oversigtsnotatet udarbejdes af STAR/Arbejdsmarkedskontor Syd til alle faste møder i RAR.

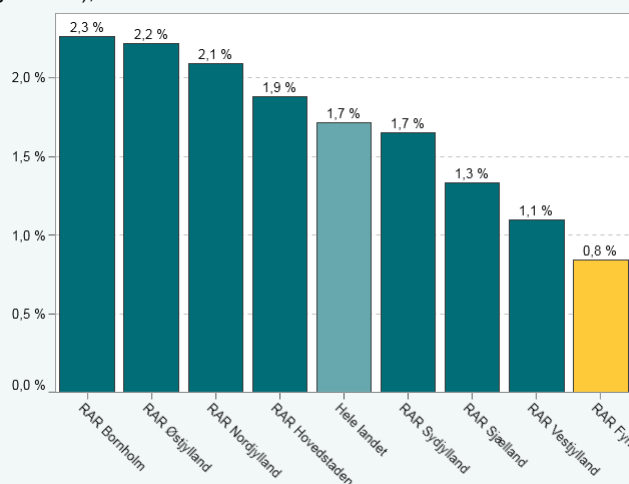
Udviklingen i beskæftigelsen

Fig. 1: Udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere (arbejdssted) i RAR-Fyn, 1. kvartal 2008 - 4. kvartal 2016

Kilde: DanmarksStatistik (LBESK31) og egne beregninger

Fig. 2: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere (arbejdssted), 4. kvartal 15 - 4. kvartal 2016

Kilde: DanmarksStatistik (LBESK31) og egne beregninger

Tabel 1: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere på Fyn opgjort på branche (arbejdssted), 4. kvartal 2015 - 4. kvartal 2016

Brancher	4. kvartal 2015	4. kvartal 2016	Udvikling i antal 4K 2015 - 4K 2016	Udvikling i procent 4K 2015 - 4K 2016
Alle erhverv	161.199	162.562	1.363	0,8%
Bygge og anlæg	10.557	10.792	235	2,2%
Ejendomshandl mm.	2.098	2.102	4	0,2%
Erhvervsservice	14.897	14.919	22	0,1%
Finansiering og forsikring	3.142	3.128	-14	-0,4%
Handel og transport mv.	33.154	33.984	830	2,5%
Industri mm.	21.174	21.605	431	2,0%
Information og komm.	4.616	4.707	91	2,0%
Kultur og anden service	5.037	5.167	130	2,6%
Landbrug mm.	4.726	4.769	43	0,9%
Offentlige erhverv	61.792	61.379	-413	-0,7%

Kilde: DanmarksStatistik (LBESK31) og egne beregninger

Note: Beskæftigelsestallene er baseret på e-indkomst og omfatter dermed kun lønmodtagere. Da data er fra Danmarks Statistik, kan de ikke sammenlignes med tal på jobsindsats.

Der ses en svagt stigende beskæftigelse det seneste år på Fyn. Som tabel 1 viser, er den fynske beskæftigelse det seneste år steget med 1.360 fuldtidsbeskæftigede. Det svarer til en stigning på 0,8 pct.

Ser vi over en længere periode, er der fremgang på det fynske arbejdsmarked, og siden slutningen af 2013 er beskæftigelsen steget med godt 3.500 fuldtidsbeskæftigede.

Alle RAR-områder har fremgang i beskæftigelsen, men Fyn er det område, der har mindst fremgang, når man sammenligner landsdelene. Figur 2 viser således også, at beskæftigelsen udvikler sig forskelligt i landsdelene i Danmark. Det er især områderne med de største byer, der har størst fremgang i beskæftigelsen. Det er København og Østjylland, og årsagen er blandt andet, at der er størst fremgang i den private service, der især er koncentreret omkring de største byer.

Samlet set er beskæftigelsen på landsplan stignende det seneste år med 1,7 pct. svarende til 37.600 flere fuldtidsbeskæftigede.

Beskæftigelsen efter arbejdssted er steget i de fleste fynske kommuner. Der er mindre fald i Nordfyns, Kerteminde, Nyborg og på Langeland. Beskæftigelsen er steget absolut mest i Odense med godt 500 flere fuldtidsbeskæftigede, svarende til 0,7 pct. Herefter følger Svendborg med 280 og Assens med næsten 140 flere beskæftigede.

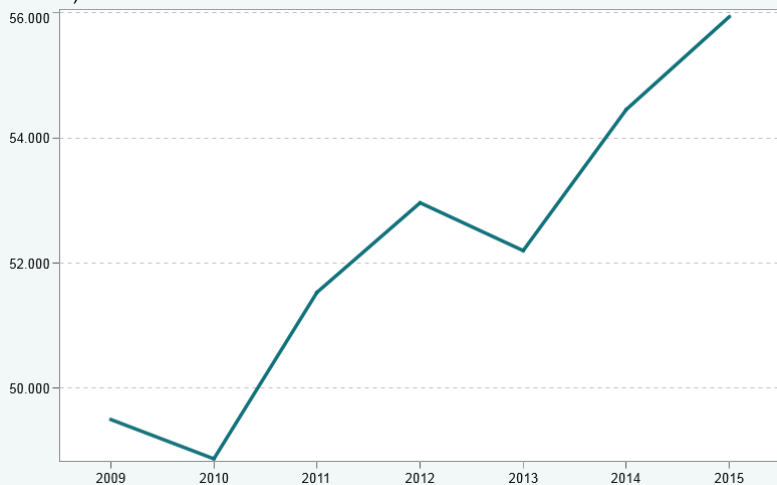
Ser vi i tabel 1 på udviklingen i beskæftigelsen, fordelt på brancher, er det tydeligt, at fremgangen koncentrerer sig særligt inden for handel og transport med en fremgang på 830 flere ansatte. Derudover ses der stigninger inden for brancherne industri og bygge/anlæg.

Der ses omvendt fald i antallet af fuldtidsbeskæftigede i de offentlige erhverv og finansiering og forsikring på Fyn. I den offentlige sektor er beskæftigelsen faldet med lige godt 400 fuldtidsbeskæftigede det seneste år, jf. tabel 1.

Der forventes også i de kommende år en behersket vækst i beskæftigelsen på Fyn. Til år 2018 forventes en stigning i beskæftigelsen på 3.470 beskæftigede. Det svarer til en samlet stigning i perioden på 1,7 pct. De største stigninger forventes inden for privat service, herunder også handel, men der forventes også stigninger inden for industri og bygge og anlæg.

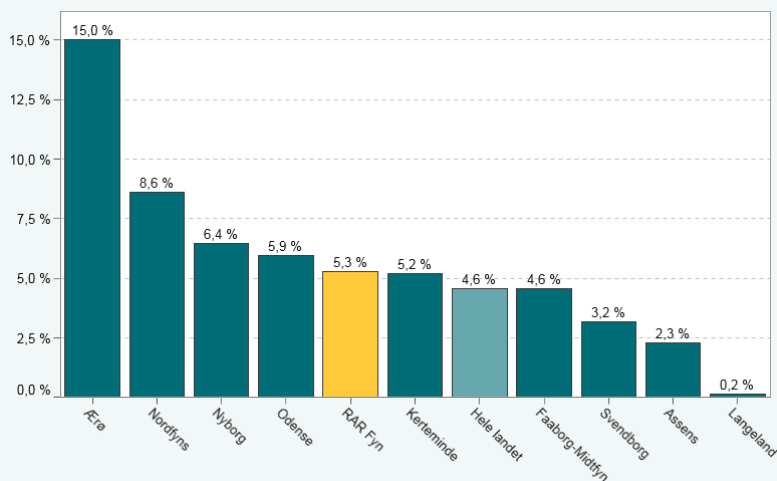
Jobomsætning

Fig 3: Udvikling i jobomsætningen i RAR-Fyn opgjort pr. år (2009-2015)

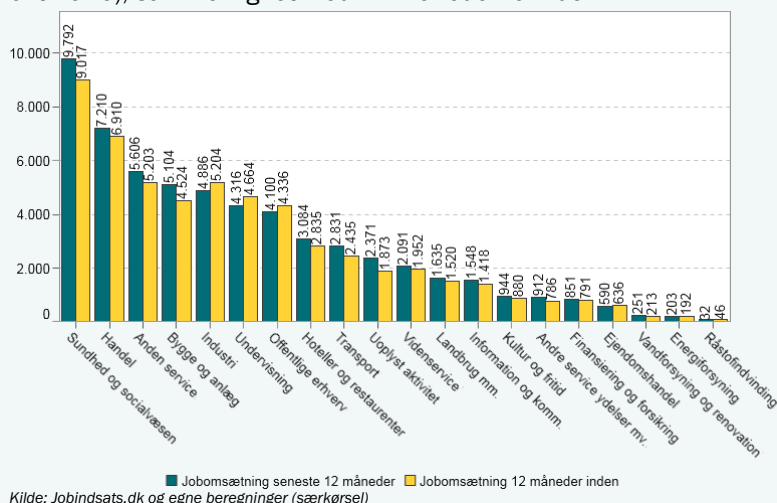
Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Fig 4: Udvikling i jobomsætningen fordelt på kommuner, (sept. 2015-okt 2016), sammenlignet med 12 måneder forinden

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Fig 5: Jobomsætningen i RAR-Fyn fordelt på brancher, sept. 2015-okt 2016), sammenlignet med 12 måneder forinden

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Både under høj- og lavkonjunkturer er der en høj jobomsætning på det danske arbejdsmarked. I hele landet er der årligt mellem 650.000-745.000 jobåbninger.

På Fyn har årstallene siden 2009 været mellem 49- og 56.000 jobåbninger. Som figur 3 viser, har jobomsætningen været stigende fra 2014-15.

Den årlige jobomsætning har – bortset fra 2012-13 – været stigende siden 2010, og jobomsætningen, og dermed aktiviteten på det fynske arbejdsmarked, er i dag i omegnen af 20 pct. større end lige efter krisen.

Den største relative stigning i jobomsætningen finder sted i Ærø, Nordfyn, Odense og Nyborg. Langeland oplever en stort set uændret udvikling det seneste år.

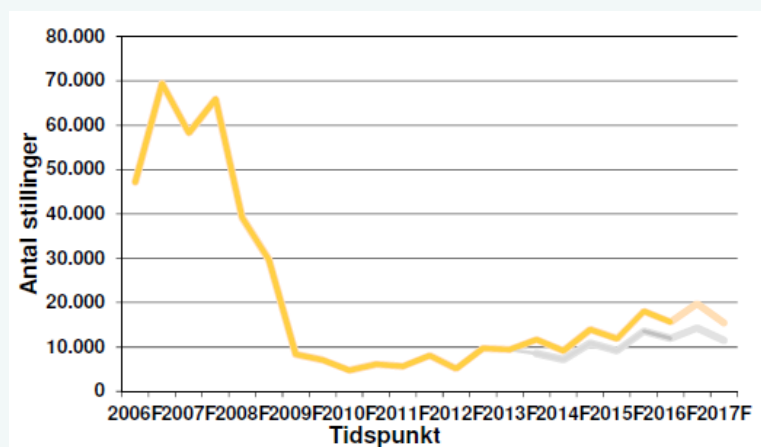
Alle kommunerne har dog en markant fremgang i jobomsætningen siden 2009.

Samlet set har der i den seneste 12 måneders periode på Fyn været en stigning i jobomsætningen på 5,3 pct. sammenlignet med den foregående 12 måneders periode, hvilket svarer til 2.920 flere jobåbninger.

Fordelt på brancher er jobomsætningen på Fyn størst inden for den offentlige sektor samt brancherne handel, bygge/anlæg og industri – og der ses ligeledes en lille fremgang i jobomsætningen i de største brancheområder i forhold til samme periode året før. Dog en lille tilbagegang i brancherne industri, undervisning og offentlige erhverv.

Rekrutteringssituationen på arbejdsmarkedet

Fig 6: Udvikling i forgæves rekrutteringer (mangel), 1 halvår 2007 - 1. halvår 2016, hele landet

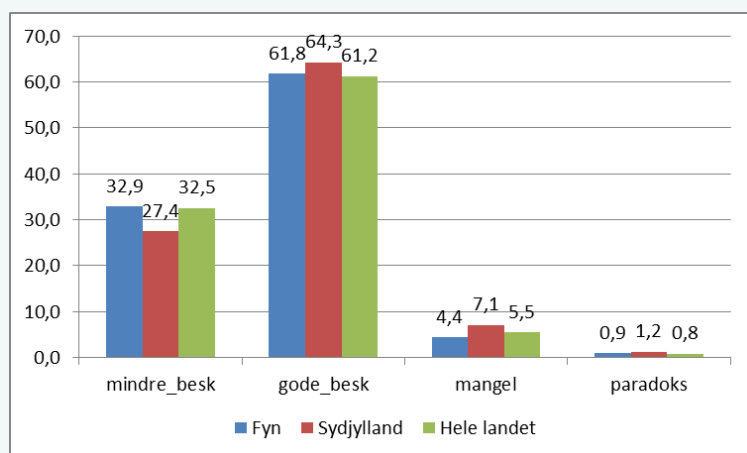
Kilde: Star rekrutteringssurvey, 2006-2016

Tabel 2: Forgæves rekrutteringer opgjort på udvalgte brancher i RAR-Fyn, forår 2017

Branche	Antal	Pct. ift. beskæftigede
Handel	232	0,8
Bygge og anlæg	195	1,6
Sundhed og socialvæsen	122	0,3
Industri	103	0,5
Rejsebureau, rengøring og anden operati-onel service	99	0,9
Landbrug, skovbrug og fiskeri	98	1,4
Hotel og restauration	70	0,9
Information og kommunikation	26	0,5
Ejendomshandel og udlejning	17	0,5
Samlet (alle brancher)	1.008	0,5

Kilde: Star rekrutteringssurvey, efterår 2016

Fig 7. Andel stillingskategorier efter balancestatus i Arbejdsmarkedsbalancen, forår 2017

Kilde: Arbejdsmarkedsbalancen og rekrutteringssurvey, efterår 2016

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udarbejder hvert halvår Arbejdsmarkedsbalancer for hvert af de 8 RAR-områder.

Rekrutteringsproblemerne på landsplan svarer til, at virksomhederne måtte opgive at ansætte de ønskede medarbejdere til 15.400 stillinger. Det svarer til 0,6 procent af den samlede beskæftigelse i Danmark – og der ses en stigende udvikling. Der er omkring 650.000-750.000 jobåbninger årligt på det danske arbejdsmarked. Set i forhold hertil udgør antallet af forgæves rekrutteringer i foråret 2017 således en begrænset andel.

På Fyn var der i foråret 2017 1.008 forgæves rekrutteringer. Det er en stigning på 21 pct. i forhold til den samme periode året før. På Fyn udgør de forgæves rekrutteringer 0,5 pct. af den samlede fynske beskæftigelse og er lige under omfanget for hele landet. På landsplan udgør de forgæves rekrutteringer 0,6 pct. af den samlede beskæftigelse.

På Fyn er der virksomheder inden for nogle erhvervsgrupper, der har sværere ved at rekruttere end andre.

Som det fremgår af tabel 2, ses det største antal forgæves rekrutteringer i branchen Handel med 232 forgæves rekrutteringer. Det svarer til en andel på 0,8 pct. af beskæftigelsen i branchen.

Herefter følger bygge/anlæg med 195 forgæves rekrutteringer, svarende til 1,6 pct. af beskæftigelsen i bygge/anlæg.

Figur 7 viser, hvordan jobmulighederne aktuelt er for ca. 850 stillingsbetegnelser på Fyn via Arbejdsmarkedsbalancen, hvor de enkelte stillingsbetegnelser placeres i fire forskellige kategorier fra mindre gode jobmuligheder til mangelområder.

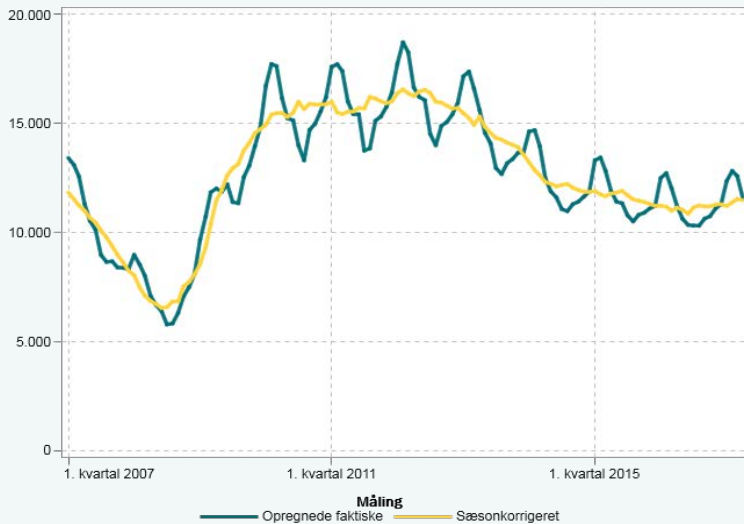
Baggrunden for balancen er at sammenholde statistiske oplysninger om ledighed, mangel på arbejdskraft, beskæftigelse og jobåbninger på det fynske arbejdsmarked.

Arbejdsmarkedsbalancen viser, at størstedelen af stillingsbetegnelserne på det fynske arbejdsmarked er placeret i kategorierne gode eller rigtig gode (mangel og paradoks) beskæftigelsesmuligheder, mens 32,9 pct. er placeret i mindre gode beskæftigelsesmuligheder. Det er på niveau med landsgennemsnittet, men eks. en højere andel end niveauet for Sydjylland, og skal bl.a. ses i lyset af, at der på Fyn er en lidt højere ledighed end i Sydjylland og på landsniveau.

FAKTA: til udarbejdelsen af Arbejdsmarkedsbalancen gennemføres en survey, hvor ca. 14.000 af virksomhederne i Danmark besvarer spørgsmål om, hvorvidt de har oplevet forgæves rekrutteringer. Spørgeundersøgelsen dækker 40 pct. af beskæftigelsen.

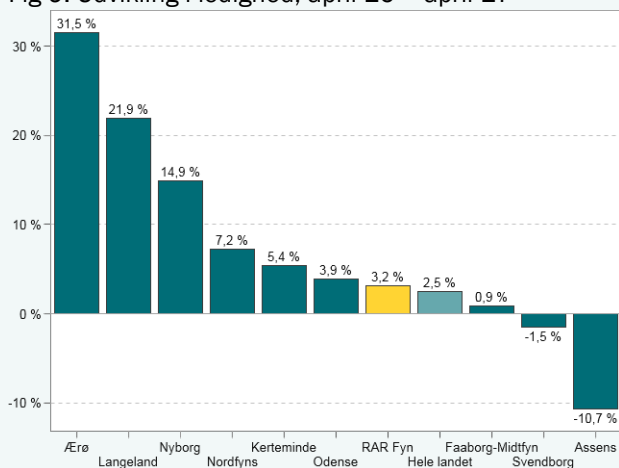
Udvikling i ledigheden

Fig. 8: Udvikling i bruttoledigheden i RAR Fyn, sæsonkorrigeret og faktisk antal ledige, 1. kvartal 2007 – 1. kvartal 2017

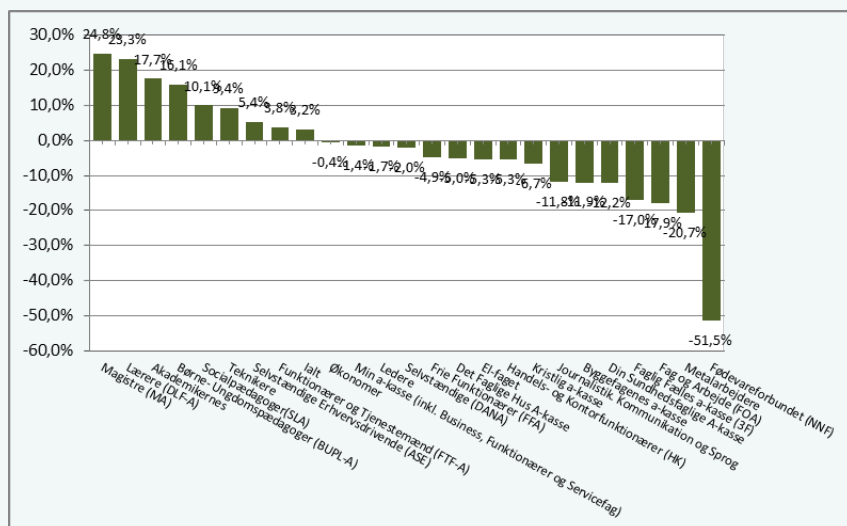
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Fig 9: Udvikling i ledighed, april 16 – april 17

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Fig. 10: Ledighedsudviklingen fordelt på a-kasser, april 16 – april 17

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Ledigheden har de seneste år været faldende på Fyn. I fig. 8 kan den sæsonkorrigerede og faktiske ledighed ses. Her fremgår det, at ledigheden har været faldende siden efteråret 2012. Den seneste udvikling viser, at den sæsonkorrigerede ledighed er faldet med 54 personer fra marts til april 2017 på Fyn. Den sæsonkorrigerede ledighed er nu på 11.504 personer eller 5,3 pct. af arbejdsstyrken på Fyn.

Ses der på den ikke-sæsonkorrigerede ledighed, er ledigheden steget med 3,2 pct. fra april 2016 til april 2017.

Den stigende udvikling skyldes i vid udstrækning, at integrationsborgere fra midten af sidste år som udgangspunkt vurderes som jobparate. De tæller derfor med i ledigheden og giver en stigende effekt. Ser man på de øvrige grupper og a-kasser, er der fortsat fald i ledigheden for disse grupper.

På Fyn er der i april 2017 i alt 11.321 bruttoledige eller 5,2 pct. af arbejdsstyrken. Der har været en stigning på 368 fuldtidspersoner i det seneste år på Fyn.

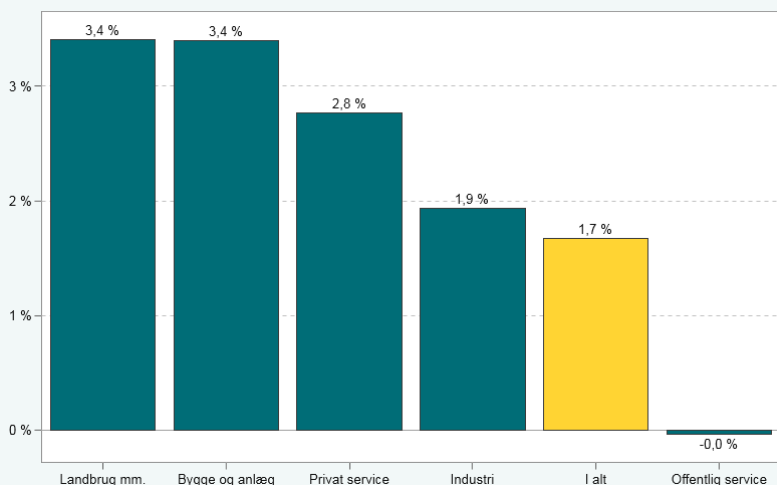
I hele landet har der været en stigning på 2.800 ledige, svarende til 2,5 pct. og ledighedsprocenten er nu på 4,2 pct. af arbejdsstyrken.

Den laveste ledighed på Fyn har Middelfart kommune og den højeste ledighed har Odense kommune. Assens kommune har det største fald i ledigheden på 10,7 pct.

Det fremgår af fig. 10, at der har været en mindre stigning i de forsikrede ledige på 3,2 pct. Ser man på udviklingen for de forskellige a-kasser, så kan der her ses store forskelle. Ledigheden er faldet i størsteparten af a-kasserne, men også steget i nogle a-kasser. Magistrene og Lærer har de største relative stigninger.

Forventninger til ledighed og beskæftigelse (fremskrivninger)

Fig 11: Fremskrivning af beskæftigelsen fordelt på sektorer, 2016-18

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Fig 12: Udvikling i ledigheden for RAR-Fyn, fremskrivning fra 4. kvartal 2016 - 4 kvartal 2018

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Tabel 3: Fremskrivning af ledigheden i RAR-Fyn fordelt på a-kasser

Måling	2015K4	2017K4	Udvikling i antal	Udvikling i procent
Akademikere	1.034	1.148	113	11%
Byggefag	94	66	-29	-30%
Fag og Arbejde	621	582	-40	-6%
Faglig Fælles A-kasse (3F)	1.360	1.205	-154	-11%
Funktionærer og tjenestemænd	882	808	-74	-8%
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	790	750	-40	-5%
I alt	9.953	9.845	-108	-1%
Ikke forsikrede	2.351	2.576	225	10%
Metalarbejdere	346	285	-60	-17%
Nærings- og nydelsesmiddelindustrien	149	179	30	20%
Selvstændige	496	465	-32	-6%
Tekniske funktionærer	539	531	-8	-2%
Øvrige A-kasser	1.290	1.251	-39	-3%

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Af fig. 11 fremgår det, at der frem til år 2018 forventes en stigning i beskæftigelsen på 3.470 beskæftigede i RAR Fyn området. Det svarer til en samlet stigning i perioden på 1,7 pct.

Det er overvejende den private servicesektor, som tegner sig for denne stigning i beskæftigelsen. Her forventes det, at der kommer ca. 2.300 flere i job.

Derudover er der også fremgang i beskæftigelsen i henholdsvis industri, landbrug og i bygge-/anlægssektoren. Udviklingen skal ses i en forventning om fremgang i den danske økonomi med stigende indenlandsk forbrug og stigende eksport. Eksporten udgør fortsat en væsentlig drivkraft bag fremgangen i prognoseperioden.

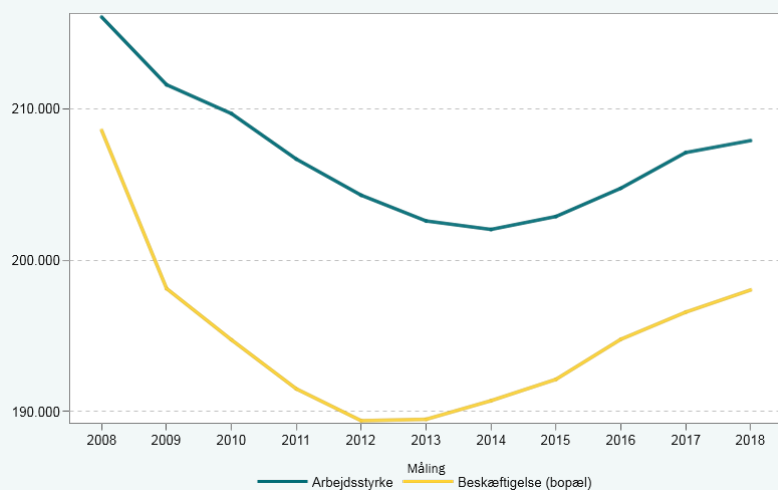
I den offentlige sektor ventes der i prognoseperioden en uændret beskæftigelse.

Ser man nærmere på fremskrivningen af ledigheden, så forventes denne at falde i takt med, at der sker en stigning i beskæftigelsen. Det fremgår af figur 12, at ledigheden fra 2016 til 2018 ventes at falde med godt 100 bruttoledige, hvilket svarer til et fald på ca. 1 pct.

Ser man i tabel 3 nærmere på, hvordan udviklingen i ledigheden forventes at udvikle sig fordelt på a-kasser, så kan det ses, at de største relative fald forventes hos byggefagene, metalarbejderne og 3F, hvor der forventes et fald i ledigheden på mellem ca. 30 pct. og 11 pct.

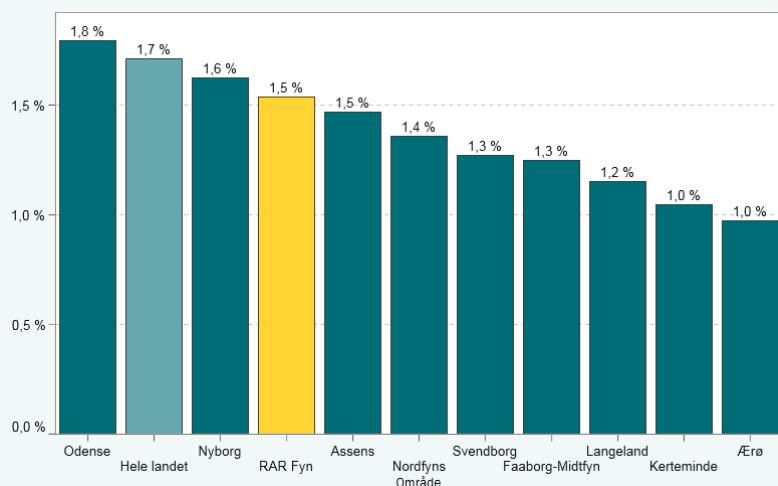
Arbejdsstyrke og beskæftigelse

Fig 13: Udvikling i arbejdsstyrken og beskæftigelsen i RAR-Fyn, fremskrivning fra 2016 - 2018

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Fig 14: Fremskrivning af arbejdsstyrken på RAR-område og kommuner, 2016-18

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Det fremgår af figur 13, at antallet i arbejdsstyrken i 2013 var på ca. 202.500 i RAR Fyns område. Det ventes at stige til godt 208.000 i 2018, hvilket svarer til en stigning på næsten 2,6 pct.

En række gennemførte reformer de senere år har bidraget til at øge den strukturelle beskæftigelse. Reformerne – ikke mindst tilbagetrækningsreformen fra 2011 – vil virke med tiltagende styrke i de kommende år. Det skaber plads til, at beskæftigelsen fortsat kan stige. Men med faldende ledighed og dermed en relativ meget lav ledighed oplever vi på Fyn et svagt stigende pres på arbejdsmarkedet. Blandt andet vil der ses mangelproblemer ift. personer med de rette kvalifikationer – eksempelvis i bygge-/anlægsbranchen og i industrien.

Der er ligeledes en risiko på lidt længere sigt for, at de udbudte kvalifikationer ikke kan følge med efterspørgslen. Derfor skal uddannelsesniveaet løftes: De unge skal være bedre og bedre uddannede, og arbejdsstyrken skal videre- og efteruddannes. Det sidste kan samtidig være med til at skabe jobåbninger til dem, som har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet.

Som det kan ses af fig. 14, så er der forskelle på, hvordan arbejdsstyrken forventes at udvikle sig frem mod år 2018.

Samlet set vil der i RAR Fyns område være en stigning i arbejdsstyrken på 1,5 pct. fra 2016 til 2018. Fordelt på kommuner forventes Odense at få den største stigning på 1,8 pct. efterfulgt af Nyborg og Assens.

Begreber og definitioner

- **Lønmodtager beskæftigelsen (fig. 1, 2 og tabel 1):** I figurerne vises antallet af beskæftigede lønmodtagere. Tallene angiver antallet af lønmodtagere, der har modtaget lønudbetaling inden for et område. Tallene er opgjort som antal fuldtidsbeskæftigede. Det er vigtigt at bemærke, at der er mindre forskelle mellem definitionen hos DST og den definition, der anvendes i Jobindsats. Derfor er tallene ikke direkte sammenlignelige. Data er hentet fra Jobindsats.
- **Jobomsætning (fig. 3-5):** Målingen opgør – i den valgte periode – antallet af tilfælde, hvor en person er startet i et nyt job. Ansættelserne tager udgangspunkt i lønudbetalinger i elndkomst, da vi ikke har oplysninger om start og sluttidspunkter for ansættelser. En ansættelse er defineret ved en lønudbetaling fra en arbejdsgiver til en person i en periode, hvor der i perioden før ikke var en lønudbetaling fra samme arbejdsgiver til samme person eller slet ingen lønudbetaling til den pågældende person. Data er hentet fra Jobindsats.
- **Forgæves rekrutteringer (fig. 6 og tabel 2):** Antallet af forgæves rekrutteringer anvendes til at sige noget om mangel-situationen. En forgæves rekruttering er defineret som en virksomhed, der ikke har fået besat en jobåbning med den type arbejdskraft, der efterspurgtes. Rekrutteringerne opgøres samlet og på brancher. Data er hentet fra Rekruttering, forår 2017, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.
- **Balancestatus (fig. 7):** Opgørelsen over balancestatus er et samlet overblik over, hvor mange stillingskategorier der kan identificeres som et område med "paradoks", "mangel på arbejdskraft", "mindre gode beskæftigelsesmuligheder" eller "gode beskæftigelsesmuligheder". Data er hentet fra publikationen Rekruttering, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.
- **Bruttoledigheden (fig. 8-10):** Bruttoledigheden er defineret som antallet af ledige personer (dvs. ledige såvel som aktiverede). Tallene er sæsonkorrigeret (fig. 8) og opgjort med absolutte værdier, samt opgjort på a-kasser. Data er hentet fra Danmarks Statistik.
- **Fremskrivninger af beskæftigelse, ledighed og arbejdsstyrke (fig. 11, 12, 13, 14 og tabel 3):** Med udgangspunkt i den seneste Register Baseret Arbejdsstyrkestatistik (RAS) fremskrives beskæftigelsen, arbejdsstyrken og ledigheden. Fremskrivningen sker på baggrund af ØIM-prognose. Egne beregninger pba. indhentede data fra Danmarks Statistik